

Obsah

Předmluva	15		
Předmluva k druhému vydání	18		
Předmluva k českému vydání	20		
Abrams, Meyer Howard	23	autoreference	51
Adorno, Theodor Wiesengrund	23	autorita, literární	52
aktant	25	autorství, historické modely	53
aktualizace	25	avantgarda	53
*aktuální členění větné	26		
alegorie	27	Bachelard, Gaston	56
alfabetizace	28	Bachtin, Michail Michailovič	56
alterita, kulturní	28	*Bakoš, Mikuláš	58
Althusser, Louis	29	Balász, Béla	59
anagram, anagramatika	30	baroko, literární teorie	59
anachronie	31	Barth, John Simmons	63
analepse	31	Barthes, Roland	64
analogie	32	Bataille, George	65
analytická literární věda	32	Bateson, Gregory	66
Anders, Günther	34	Baudelaire, Charles	67
androcentrismus	35	Baudrillard, Jean	68
androgynita	35	Beauvoir (ová), Simone de	69
<i>Annales</i> (škola <i>Annales</i>)	36	Benjamin, Walter	70
antika, literární teorie	36	Bense, Max	72
antropomorfizace/teorie antropomorfizace	39	Benveniste, Émile	73
<i>anxiety of influence</i>	39	Bhabha, Homi K.	74
arbitrárnost znaku	40	binarismus/binární opozice	75
archetypus/archetyp	41	biografismus, životopisný výklad textu	75
architext, architextualita	41	Blanchot, Maurice	77
archiv	42	Bloch, Ernst	78
Ariès, Philippe	42	Bloom, Harold	78
Aristotelés	43	Blumenberg, Hans	79
Artaud, Antonin	44	Booth, Wayne C.	80
*artefakt a estetický objekt	44	Bourdieu, Pierre	81
Auerbach, Erich	45	Brecht, Bertolt	83
aura	46	Bremond, Claude	85
Austin, John Langshaw	46	<i>bricolage</i>	86
autonomie	47	Brooks, Cleanth	87
autoorganizace	48	Bühler, Karl	88
autopoiesis/autopoietický systém	49	Bürger, Peter	88
autor, historický	49	Burckhardt, Jacob	89
autor, implicitní	50	*Burian, Emil František	90

Burke, Edmund	91	dialogičnost	146
Burke, Kenneth Duva	92	didaktika literatury	147
Butler(ová), Judith	93	diegéze	147
		diference, rodová	147
Cassirer, Ernst	95	<i>différance/différence</i>	148
cenzura, literární	96	dichotomie/dichotomizace	148
cirkulace	97	dilocentrická (<i>werkimmanente</i>) interpretace	149
cirkulace idejí	97	Dilthey, Wilhelm	151
Cixous(ová), Hélène	98	<i>discourse networks</i>	153
<i>close reading</i>	99	diskurs a teorie diskursu	153
Collingwood, Robin G.	100	dispozitiv	156
Croce, Benedetto	101	<i>dissémination</i>	156
Culler, Jonathan Dwight	102	<i>dissociation of sensibility</i>	157
Curtius, Ernst Robert	103	divadlo a literatura	157
		divadelní sémiotika	159
*Čapek, Karel	105	*Dobrovský, Josef	161
čas	106	*Doležel, Lubomír	162
čas vyprávění a čas vyprávěného	108	dominanta	163
*Čepan, Oskár	108	druh/žánr, literární	163
*Červenka, Miroslav	109	druhy textů	165
četba proti srsti	110	Durkheim, Émile David	166
čtenář, fiktivní	111		
čtenář, implicitní	111	Eagleton, Terry	168
čtení/četba	112	Eco, Umberto	169
		<i>ecocriticism</i> /ekologická kritika	170
Danto, Arthur C.	115	<i>écriture féminine</i>	172
Davis(ová), Natalie Zemon	116	editologie	173
decentrování	116	Ejzenštejn, Sergej Michajlovič	175
deixe	117	Ejchenbaum, Boris Michajlovič	176
dějiny druhů/žánrů	117	ekologie kultury	177
dějiny ducha	118	ekonomika/ekonomický systém a literatura. 180	
dějiny idejí	120	<i>ekphrasis</i> (descriptio)	181
dějiny látek a motivů/tematologie	122	Elias, Norbert	182
dějiny literatury a literární historiografie	126	Eliot, Thomas Stearns	183
dějiny mentality	129	emblematika	184
dějiny pojmů	131	emergence	186
dějiny recepce	133	emoce	186
dekódování	134	empirická teorie literatury (ETL)	187
dekonstrukce	135	empirie, empirický	189
dekonstruktivismus	136	<i>emplotment</i>	190
Deleuze, Giles	140	Empson, William	190
de Man, Paul	141	entropie	191
denotace	142	epistéma	192
Derrida, Jacques	142	epochy, literárnědějinné/pojem epochy	193
Dewey, John	144	esencialismus	194
diachronní/diachronie	144	Esslin, Martin	194
dialektika	145	esteticismus	195

estetika, estetický	197	funkce, estetická/poetická	253
estetika díla	198	funkčně dějinné přístupy	254
estetika, formální	201	Gadamer, Hans-Georg	257
estetika, materialistická	201	García Canclini, Néstor	258
estetika produkce	202	Gates, Henry Louis, Jr.	259
estetika působení	202	<i>gay and lesbian studies</i>	260
<i>ethical criticism</i>	205	Geertz, Clifford	262
etnicita	207	<i>gender</i>	263
eurocentrismus	208	<i>gender studies</i>	264
evoluce, literární	208	Genette, Gérard	266
exotismus	209	genotext a fenotext	267
<i>explication de texte</i>	210	Gilbert(ová), Sandra M./Gubar(ová), Susan	267
expozice	211	Glaserfeld, Ernst	268
expresionismus, literární teorie	212	globalizace a teorie globalizace	269
falocentrismus	214	*Głowiński, Michał	269
Fanon, Frantz	214	Goldmann, Lucien	270
fantastika	215	Gombrich, Ernst Hans Josef	272
Felman(ová), Shoshana	215	Goodman, Nelson	273
femininita/femininní estetika	216	gramatologie	274
feministická literární teorie	217	Gramsci, Antonio	275
feministická naratologie	221	Greenblatt, Stephen J.	276
fenomenologická literární věda	222	Greimas, Algirdas Julien	277
Feyerabend, Paul K.	224	Grice, H. Paul	278
Fiedler, Leslie A.	225	Groeben, Norbert	278
fikce/fiktivnost	226	groteskno	279
film a literatura	227	Guattari, Pierre Félix	280
filmová sémiotika	228	gynocentrismus	280
filmová teorie	231	Habermas, Jürgen	282
filozofie a literatura	233	habitus	283
Fish, Stanley	236	*Halas, František	283
Flaubert, Gustave	237	Hall, Stuart McPhail	284
Flusser, Vilém	238	Hamburger(ová), Käte	285
fokalizace	239	Hartman, Geoffrey H.	286
<i>foregrounding</i>	240	Hassan, Ihab	287
forma	241	*Havránek, Bohuslav	287
Forster, Edward Morgan	241	Hayles(ová), Nancy, Katherine	288
fotografie a literatura	242	Hegel, Georg Wilhelm Friedrich	289
Foucault, Michel	243	hegemonie	290
Frankfurtská škola	244	Heidegger, Martin	291
frekvence	246	Herder, Johann Gottfried	292
Freud, Sigmund	247	hermeneutický kruh	293
Friedrich, Hugo	248	hermeneutika	294
Frye, (Herman) Northrop	249	hermeneutika podezření	297
funkce	251	hermetika	298
funkce/struktura, apelová	252	heteroglosie	299
funkce autora	253		

Hirsch, Eric Donald Jr.....	299	inovace	340
<i>histoire vs. discours</i>	300	instituce, literární	341
historiografie a literatura	300	intence	341
historismus	302	interdisciplinarita	342
Hjeldslev, Louis	303	interdiskurs, reintegroující	343
hlubinná struktura	304	interkulturalita	344
hlubinně hermeneutické koncepty	304	interkulturní komunikace	345
hodnocení, estetické/literární	305	intermedialita	345
Hoggart, Richard	306	internet	346
Holland, Norman N.	307	interpretace	347
homologie	308	interpretace, alegorická	348
Horatius.....	308	interpretační komunita	350
horizont očekávání	309	intersubjektivita	350
Horkheimer, Max	310	intertextualita a teorie intertextuality	351
*Hostinský, Otakar	310	Irigaray(ová), Luce	353
hra	311	ironie	354
hudba a literatura	312	Iser, Wolfgang	355
Husserl, Edmund	313	izotopie.....	357
hustý popis	314	Jakobson, Roman Osipovič	358
hybridita	315	James, Henry.....	359
hybridizace	316	Jameson, Fredric	360
hybridní žánry	316	*Jankovič, Milan	362
hypertext/hypertextualita	317	Jauß, Hans Robert	363
hypotext	318	jazyková hra	364
*Chalupecký, Jindřich	320	jednání/role jednání, literární	364
charakter a typ	321	Jencks, Charles.....	365
Chartier, Roger	321	<i>jouissance</i>	366
Chicagská škola	322	Jung, Carl Gustav	367
Chodorow(ová), Nancy Julia	323	*Jungmann, Josef	368
Chomsky, Noam Avram	323	kaligram	370
chronotop	324	kánon, literární	371
*Chvatik, Květoslav	325	Kant, Immanuel.....	372
idealismus, německý	327	karnevalismus	373
identifikace	329	katarze	373
identita, kolektivní	329	Kayser, Wolfgang	374
identita, osobní	330	Kermode, (John) Frank	375
ideologém	331	Kierkegaard, Søren Aabye	376
ideologie a kritika ideologií	331	Kittler, Friedrich	377
ikon/ikoničnost.....	332	klasicismus, literární teorie	378
iluze, estetická	333	kód	382
imaginárno	334	kognice.....	383
imagismus, literární teorie	334	kognitivní naratologie	383
imagologie, komparatistická	335	koherence	384
individualita	337	Köhler, Erich.....	384
Ingarten, Roman.....	338	kolektivní symbol/kolektivní symbolika ...	385

kolonialismus	386	kyberpunk	433
*Komenský, Jan Amos	386	kýč	434
komentář, filologický	387		
komika a teorie komiky	388	Lacan, Jacques-Marie Émile	436
komparatistika	389	Lämmert, Eberhard	437
kompetence, literární/poetická	393	<i>langue a parole</i>	438
komunikace, analogová a digitální	393	Lanser(ová), Susan Sniader	439
komunikace, literární	394	látka, literární	440
komunikační báze, literární	395	Leavis, Frank Raymond	441
komunikační model	396	Le Goff, Jacques	442
komunikační model dramatických, lyrických a narativních textů	396	lékařství a literatura	443
komunikační situace	397	Lessing, Gotthold Ephraim	444
komunikát, literární	398	Lévi-Strauss, Claude	445
koncepce sociálních dějin	398	Lévinas, Emmanuel	446
konjektura	400	Lezama Lima, José	446
konkretizace	400	liminalita	447
*konkretizace (F. Vodička)	401	<i>linguistic turn</i>	448
konkrétní poezie	402	lingvistické přístupy/lingvistická poetika ..	449
konotace	403	literárněvědný model	451
konstelace postav	403	literární adaptace	452
konstrukce skutečnosti	404	literární antropologie	453
konstruktivismus, radikální	404	literární kritika	455
konstruktivita	406	literární produkce	457
kontext	407	literárnost	458
kontingence	408	Lodge, David John	460
kontinuita/diskontinuita	408	logocentrismus	461
konvence/estetická konvence/ polyvalenční konvence	409	Losada, Alejandro	461
*Kosík, Karel	410	Lotman, Jurij Michajlovič	462
Kostnická škola	411	Löwenthal, Leo	463
Kracauer, Siegfried	411	Lubbock, Percy	463
Krieger, Murray	412	Luhmann, Niklas	464
Kristeva(-ová), Julia	413	Lukács, Georg (György)	466
kritická literární věda	415	Lyotard, Jean-François	467
kritická teorie	415	magický realismus	469
kritika, archetypální	417	Macherey, Pierre	469
kritika kultury	420	Marcuse, Herbert	471
Kuhn, Thomas Samuel	420	*Markiewicz, Henryk	472
kultura	421	Marx, Karl	473
kulturalismus	423	marxistická literární teorie	474
kulturní antropologie	424	maskulinita	478
kulturní materialismus	426	masmédiá	478
kulturní průmysl	428	materiálnost komunikace	481
kulturní studia	429	*Mathesius, Vilém	482
kulturní transfer	431	matriarchát	483
*Kundera, Milan	432	Maturana, Humberto R.	484
		McLuhan, Herbert Marshall	484

média a literatura	485	náboženství a literatura	536
média, nová	487	naddeterminace/naddeterminování	537
mediálně zaměřená literární interpretace	488	*nadinterpretace a podinterpretace	538
mediální kulturní věda	490	napětí	538
mediální teorie	492	narativita	539
melancholie	494	narušení iluze	540
mentalita	496	naturalismus, literární teorie	541
mentální styl	496	naturalizace	543
mentální stylistika	497	<i>négritude</i>	544
Merleau-Ponty, Maurice	499	neopragmatismus	544
metadrama/metadivadlo	500	nespolehlivost, vypravěčská	545
metafikce	501	neurčitost, literární	546
metafikce, historiografická	502	nevědomí, individuální	546
metafora	503	nevědomí, kolektivní	547
metajazyk	504	<i>New Criticism</i>	548
metakomunikace	505	<i>New Cultural History/Kulturgeschichte</i>	551
metalepse	505	<i>New Historicism</i>	552
metalyrika	506	Nietzsche, Friedrich Wilhelm	555
metatext a metatextualita	506	*Nitranská škola	557
metoda, literárněvědná	507	norma, estetická	559
metonymie	508	novobaroko	560
metrika	509	<i>objective correlative</i>	562
Metz, Christian	511	objektivita	562
*Miko, František	512	objektový jazyk	563
Miller, J. Hillis	513	obrazotvornost	564
Millett(ová), Kate	514	obrazy žen	564
mímésis	515	odraz a teorie odrazu	565
<i>mise en abyme</i>	515	Ohly, Friedrich	566
místo nedourčenosti/prázdňé místo	517	oko kamery	567
mizogynie	517	Olson, Elder	568
mluvená forma	518	Ong, Walter Jackson	568
mluvní akt	519	onomastika, literární	569
mnemotechnika	520	orientalismus	571
moc	521	originalita	571
model skutečnosti	522	Ortega y Gasset, José	572
moderna	522	Ortiz, Fernando	573
modernismus, literární teorie	525	osvicenství, literární teorie	574
modernizace a teorie modernizace	527	otevřená vs. uzavřená forma	576
montáž/koláž	528	<i>objective correlative</i>	578
Morris, Charles William	529	pakt, autobiografický	578
motiv, literární	530	palimpsest	578
Mukařovský, Jan	531	paměť a teorie paměti	579
multikulturalismus	532	paměť, kulturní	580
multiperspektivita/multiperspektivní vyprávění	533	Panofsky, Erwin	581
mýtus	534	paradigma	582
		paradigmatický/paradigmatické vztahy	583

paradox	583	práh mezi epochami	631
paratext	583	právo/právní systém a literatura	632
parodie	584	Pražská škola	634
pastiš	585	presupozice	635
<i>pathetic fallacy</i>	586	Prince, Gerald	636
*Patočka, Jan	586	prolepse	636
patriarchát	587	propozice	637
Paz, Octavio	588	Propp, Vladimír Jakovlevič	637
Peirce, Charles Sanders	589	prostor/zobrazení prostoru, literární	638
<i>performance</i> /performativita	591	*prototext a metatext	640
performance a kompetence	592	proud vědomí	641
periodizace	593	převzetí perspektivy	642
perspektiva	594	příroda/přirozenost.....	642
perspektivní struktura	595	přírodní vědy a literatura	643
Piaget, Jean	596	přirozený svět	644
*písníčkáři	597	psaná forma.....	645
Platón	598	psychoanalytická literární věda.....	647
pluralismus, literárněvědný/metodický.....	599	psychologie literatury	649
počítačová filologie.....	600	*pulzace/pulzační estetika	650
podmínky vzniku	602	působení, estetické/literární	651
*poetické divadlo.....	603	původ jazyka	652
poetika	604	<i>race</i>	654
poetika autora	606	rámec, literární	655
*poetismus, literární teorie	607	realismus, literární teorie	655
poiesis	608	*realismus, socialistický	658
pojem literatury.....	608	realistický efekt	660
pojem skutečnosti	609	recepcce literatury	661
pole, literární	610	recepční estetika	661
pole, obrazové, teorie obrazového pole	611	recepční výzkum, empirický	663
polopřímá řeč	612	reference	665
polyfunkčnost jazyka	612	relevance	666
polysémie	613	renaissance, literární teorie	666
polyvalence	614	reprezentace	670
popis.....	615	rétorika	671
populární kultura	615	revizionismus/revizionistický	672
postava, literární	616	Ricœur, Paul	673
<i>posthistoire</i>	617	Riffaterre, Michael.....	674
postkolonialismus/postkolonialita	618	Richards, Ivor Armstrong	675
postkoloniální literární teorie a kritika	619	rituál	676
Postman, Neil.....	621	Robbe-Grillet, Alain	678
postmoderna/postmodernismus	621	rodová identita a rodová role	679
poststrukturalismus	623	romantismus, literární teorie	680
Poulet, Georges.....	624	Rorty, Richard McKay.....	683
pozitivismus.....	625	rozumění	684
poznávací zájem	627	rozumění cizímu	685
pozorovatel	628	ruský formalismus	686
pragmatika	628		

různořečí	688	studium pramenů a vlivů	739
řeč těla v literatuře	690	styl	740
řízení sympatií	690	stylistika, afektivní	741
Said, Edward W.	693	stylistika/analýza stylu/kritika stylu	741
*samizdat	693	stylistika deviace	745
Sarduy, Severo	695	subjekt a subjektivita	746
Sartre, Jean-Paul	696	subkultury	747
Saussure, Ferdinand de	697	sublimace	747
Searle, John R.	699	subtext	748
*sémantické gesto	699	surrealismus, literární teorie	749
sémantika, strukturální a historická	700	*Sus, Oleg	751
sémantizace literárních forem	702	světová literatura	752
sémiotika	703	symbol	753
sémiotika kultury	705	synchronní/synchronie	754
semióza	707	synekdocha	754
sexismus	708	syntagma/syntagmatický	755
Showalter(ová), Elaine	708	systém/pojem systému	755
schéma a teorie schémat	709	systém literatury	756
Schmidt, Siegfried J.	710	systém předpokladů	757
signály fikce	711	Szondi, Peter	757
<i>signifiant a signifié</i>	712	*Šalda, František Xaver	759
Simmel, Georg	712	Šklovskij, Viktor Borisovič	760
simulakrum	713	Tartusko-moskevská škola (TMŠ)	761
skaz	714	teatrálnost	762
*Sławiński, Janusz	715	*Teige, Karel	762
smrt autora	716	techniky explicitu	763
smysl Písma, několikery	717	televize a literatura	764
sociologie literatury	718	tělo	766
Sontag(ová), Susan	720	téma a réma	767
*soustava, výrazová	721	tempo vyprávění	768
<i>spatial form</i>	721	teorie a kritika mýtů	768
Spitzer, Leo	722	teorie a poetika druhů/žánrů	770
Spivak(ová), Gayatri Chakravorty	722	teorie civilizace	774
stadium zrcadla	724	teorie dramatu	775
Staiger, Emil	725	teorie chaosu a literatura	781
Stanzel, Franz Karl	726	teorie identity	782
Starobinski, Jean	726	teorie kognice	783
statistická analýza literatury	727	teorie komunikace	785
Steiner, George	729	teorie kultury	788
stereotyp	730	teorie, literárněvědná	790
stereotyp, rodový	731	teorie lyriky	791
struktura	731	teorie mediálních žánrů	794
strukturalismus, americký, francouzský,		teorie metafory	796
genetický	732	teorie mluvních (řečových) aktů	798
středověk, literární teorie	735	teorie možných světů	800

teorie překladu	801	vypravěč	852
teorie rolí	806	vyprávění	854
teorie systémů	807	vysoká literatura	854
teorie vyprávění	810	vytváření iluze	854
text	814	význam	855
textová kritika	814	vzdělání, literární	856
textová lingvistika	815	vznešenost	856
textový repertoár	817	vzpomínka, kulturní	857
textualita	818	vztah ke skutečnosti	859
Todorov, Tzvetan	818	Warburg, Aby Moritz	860
Tomaševskij, Boris Viktorovič	820	Warren, Austin	860
topika/výzkum topiky	821	Watzlawick, Paul	861
totalita	822	Weber, Max	862
tradice	823	Weinrich, Harald	863
tradování	824	Wellek, René	864
transcendentální <i>signifíé</i> (označované)	825	White, Hayden V.	866
transkulturováce	825	Williams, Raymond	867
transpozice	826	Wimsatt, William Kurtz, Jr.	868
Trilling, Lionel	826	Wittgenstein, Ludwig Josef Johann	869
triviální literatura	827	<i>women's studies</i>	870
tropy	828	Woolf(ová), Virginia Stephen	871
*Trost, Pavel	829	xenologie	873
trvání	830	zábavní průmysl	875
třída	830	*Zajac, Peter	875
Turner, Victor Witter	831	*záměrnost a nezáměrnost	876
Tyňanov, Jurij Nikolajevič	832	zápletka	877
událost	834	záznam myšlenek	878
udržování tradice, literární	834	zcizení	878
umělá inteligence	835	zcizující efekt	879
umění a literatura	836	*Zich, Otakar	879
*underground (český)	837	zkušenost, estetická	880
Uspenskij, Boris Andrejevič	838	změna média	881
Valéry, Paul	840	změna paradigmatu	882
věda o knize	841	znak a znakový systém	882
věda o kultuře	842	zpracování literatury	883
věrnost dílu	845	zpráva	884
víceznačnost, ambiguita	845	zprostředkování literatury	884
Virilio, Paul	846	způsoby psaní	885
vizualita a kritika vizuality	847	ztvárnění postavy, literární	885
vkládání, narativní	848	žádostivost	887
vkus	848	Ženevská škola	888
vnitřní monolog	849	*Żółkiewski, Stefan	889
*Vodička, Felix	850		
vůdčí diference	850		
vyprávěcí situace	851		

Zkratky	891
Místa vydání	893
Časopisy	894
Seznam spolupracovníků a spolupracovníků	895
Výběrová bibliografie (díla teorie literatury a kultury)	898